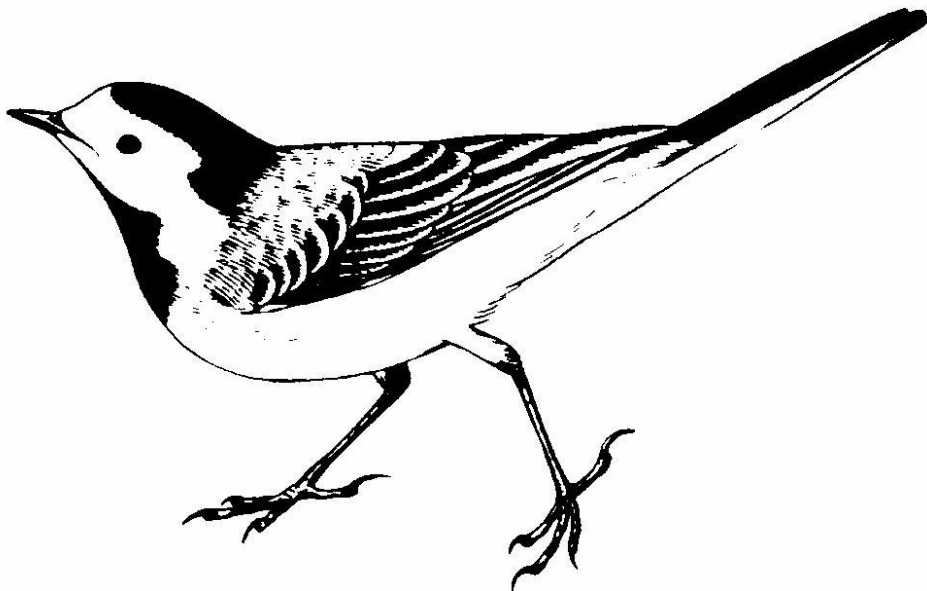

תקציר העבודה

ההתנהגות החברתית

של הנחליאלי הלבן *Motacilla a. alba*
בחורף

אמוץ זהבי

את העבודה המלאה ניתן לקבל בפניה
לדואר אלקטרוני

yardbirds2004@hotmail.com

ס כ ר ם

הנחליאלי הלבן הנו חורף נפוץ בישראל. חלק מהאוכלוסיה חי במשך כל החורף בסריטוריות בעיקר סביב משכנות אדם. החלק האחר מהלהק, סביב מקורות מזון ארעיים. בנסיונות שנערכו בשדה ע"י פיזור חחנות מזון הפכו פרטים שחיו בלהקות להיות סריטוריאליים סביב חחנות המזון. כנראה שדגם הפוצה המזון על פני השטח, קובע את ההתנהגות. מזון המצוי בריכוזים גורם להתנהגות סריטוריאליה ואילו מזון המפוזר על פני כל השטח מאפשר קיום להקה. יחכן ותגובת הנחליאלי המידיה היא לא לדגם פזור המזון אלא להתנהגותם של הנחליאליים שבקרבתו המידיה. סביב חחנות המזון, חלות התנגשויות בין הפרטים הנורמות כנראה להתנהגות הסריטוריאליה. כאשר המזון מפוזר על פני כל השטח אין התנגשויות סביב האוכל, והלהקה יכולה להתקיים. כל הנחליאליים מרוכזים לעת ערב ללינה מקובצת. גם הנחליאליים הסריטוריאליים וגם אלה שבלהקות נוטים לחזור למקומות בהם חרפו בשנה החולפת.

זוגות נוצרים בהרבה סריטוריות, טבעיות ונסיוניות. נקבות המחפשות מזון מצטרפות לזכרים בעלי סריטוריה. המחנות בין בני הזוג דומים לאלה הנראים בתחילת עונת הקינון בין בני הזוג של צפרים רבות. הקשר בין בני הזוג נמשך לעמים חדשים רכים ולעמים רק קרובה קצרה. הנקבות מצליחות להשאר בסריטוריה רק בעזרת מחוות פיוס המכוונים לעומת הזכרים החוקפניים. הן מבאות חנהגות סריטוריאליה כנגד נקבות וזכרים זרים. אם הדבר אפשרי הן מנסות לעמים להגן לבדן על סריטוריה. הקשר שבין בני הזוג איננו נמשך לזמן קינון.

נערכו חפיוח לברור המוטיבציה של הפיוס הפסיבי והאקטיבי. הועלתה ההשערה כי הלינה המקובצת מסייעת לצפרים למצא, בשעת הצורך, מקורות מזון. כל החופעות הנ"ל נצפו גם באוכלוסיה שהותזקה בשביה כגן הזואולוגי הנסיוני של אוניברסיטת ת"א.